گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۳۶۵۸۴
چهارشنبه ۴ آذر ۱۴۰۵ ۳:۲۶

توسعه مهارت‌آموزی مؤثر؛ از کاهش موانع کسب‌وکار تا پرورش نیروی خلاق و نوآوری‌محور

مهارت‌آموزی زمانی می‌تواند به توسعه اقتصادی و اشتغال پایدار منجر شود که هنرجویان پس از پایان دوره‌های آموزشی، امکان ورود آسان و مؤثر به بازار کار را داشته باشند. با این حال، موانع اداری، دشواری دریافت مجوزها و فشارهای روانی ناشی از نظام آموزشی، گاهی مسیر تبدیل مهارت به کسب‌وکار را دشوار می‌کند. مریم بخشی، مدیر و مؤسس آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای حنانه، با تأکید بر ضرورت پیوند آموزش با بازار کار، معتقد است نظام مهارت‌آموزی باید علاوه بر انتقال دانش فنی، زمینه فعالیت اقتصادی هنرجویان و پرورش اعتمادبه‌نفس و آرامش در فرایند یادگیری را نیز فراهم کند.<;br&#۴۷;><br&#۴۷;>

به گزارش شبکه خبری مدیران نابغه، مریم بخشی، مدیر و مؤسس آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای حنانه، در تشریح دیدگاه‌های خود درباره توسعه آموزش‌های مهارتی در کشور، به اهمیت کارآفرینی، موانع راه‌اندازی کسب‌وکارهای کوچک، تفاوت رویکردهای آموزشی در ایران و کشورهای دیگر و نقش رسانه‌ها و فضای مجازی در توسعه فعالیت‌های اقتصادی پرداخت.

مهارت‌آموزی؛ نقطه آغاز کارآفرینی و اشتغال

بخشی با اشاره به اهمیت آموزش مهارت در مسیر تربیت کارآفرینان اظهار کرد: مهارت واژه‌ای پرمعناست و زمانی می‌توان انتظار داشت افراد به کارآفرینان موفق تبدیل شوند که ابتدا مهارت لازم را به‌درستی فراگرفته باشند. فرد باید پس از کسب توانمندی، بتواند وارد بازار کار شود، فعالیت مستقلی را آغاز کند و آموخته‌های خود را به محصول یا خدمت قابل عرضه تبدیل کند.

وی با بیان اینکه کشور از ظرفیت انسانی و استعدادهای فراوانی برخوردار است، افزود: افراد توانمند و خلاق بسیاری در جامعه وجود دارند که می‌توانند کارآفرینان موفقی باشند، اما گاهی پس از طی مسیر یادگیری و کسب مهارت، با موانعی روبه‌رو می‌شوند که انگیزه و سرعت حرکت آن‌ها را کاهش می‌دهد. برخی از این افراد در نهایت از ادامه مسیر منصرف می‌شوند، حوزه فعالیت خود را تغییر می‌دهند یا حتی تصمیم به مهاجرت می‌گیرند.

مدیر و مؤسس آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای حنانه تأکید کرد که مأموریت آموزشگاه‌ها نباید صرفاً به برگزاری دوره و ارائه آموزش محدود شود، بلکه باید هنرجو را تا مرحله آمادگی برای ورود به بازار کار همراهی کرد. از نگاه وی، آموزش زمانی اثربخش خواهد بود که به توانمندی عملی و امکان کسب درآمد منجر شود.

بروکراسی اداری؛ مانعی در مسیر کسب‌وکارهای خانگی

بخشی یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های حوزه آموزش‌های مهارتی را دشواری ورود هنرجویان به فضای کسب‌وکار دانست و توضیح داد: هنرجو پس از گذراندن دوره آموزشی، به مرحله‌ای می‌رسد که توانایی تولید محصول و عرضه آن به بازار را دارد، اما در ادامه با فرایندهای اداری، نامه‌نگاری‌ها، دریافت مجوز و تعامل با سازمان‌های مختلف مواجه می‌شود. گاهی همین مراحل به مانعی جدی تبدیل می‌شوند و فرد را از ادامه فعالیت منصرف می‌کنند.

وی با اشاره به ظرفیت آموزش تولید محصولات خانگی در حوزه صنایع غذایی بیان کرد: برای مثال، می‌توان به هنرجویانی اشاره کرد که مهارت تهیه کیک، شیرینی و کوکی را فرا می‌گیرند و توانایی تولید محصولاتی را پیدا می‌کنند که در کافه‌ها و مراکز عرضه مواد غذایی مورد استفاده قرار می‌گیرند. این افراد حتی می‌توانند با استفاده از فضای مناسبی در محل زندگی خود، فعالیت تولیدی کوچکی راه‌اندازی کنند.

به گفته وی، با وجود آنکه در معرفی مسیر دریافت مجوز مشاغل خانگی بر تسهیل فرایندها تأکید می‌شود، متقاضیان در عمل ممکن است با دشواری‌هایی در زمینه مساحت محل فعالیت، تجهیزات موردنیاز و سایر الزامات مواجه شوند.

بخشی خاطرنشان کرد: تعداد محدودی از افراد با وجود این مشکلات، مسیر اداری را تا پایان طی می‌کنند؛ اما بسیاری از هنرجویان وقتی با حجم موانع و سخت‌گیری‌ها روبه‌رو می‌شوند، ترجیح می‌دهند از راه‌اندازی کسب‌وکار خود صرف‌نظر کنند.

وی بر ضرورت بازنگری در فرایند صدور مجوزها تأکید کرد و افزود: اگر هدف از آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، ایجاد اشتغال و توسعه کارآفرینی است، باید مسیر ورود هنرجویان به بازار کار نیز متناسب با همین هدف طراحی شود. آموزش مهارت بدون فراهم‌کردن امکان استفاده اقتصادی از آن، نمی‌تواند تمام ظرفیت خود را محقق کند.

آرامش روانی؛ حلقه مغفول در نظام آموزش مهارتی

این فعال حوزه آموزش در ادامه، با اشاره به تجربه حضور در رویدادها و مسابقات بین‌المللی آشپزی، یکی از تفاوت‌های قابل‌توجه میان شیوه‌های آموزشی را میزان آرامش و فشار روانی واردشده به شرکت‌کنندگان دانست.

وی اظهار کرد: در سفرهایی که برای همراهی هنرجویان و شرکت‌کنندگان ایرانی در مسابقات و المپیادهای جهانی آشپزی انجام داده است، همواره موضوع استرس و اضطراب هنرجویان ایرانی توجه او را جلب کرده است.

بخشی با اشاره به تجربه حضور در مسابقات جهانی آشپزی در ابوظبی توضیح داد: شرکت‌کنندگانی از کشورهای مختلف، از جمله آلمان و ایتالیا، در فضایی آرام و با تمرکز مشغول آماده‌سازی غذا و محصولات خود بودند. آن‌ها چنان با آرامش کار می‌کردند که گویی در آشپزخانه شخصی خود مشغول فعالیت هستند.

در مقابل، به گفته وی، برخی از شرکت‌کنندگان ایرانی با وجود برخورداری از مهارت و آمادگی لازم، تحت تأثیر فشار روانی و نگرانی قرار می‌گرفتند. این اضطراب گاهی باعث می‌شد حتی وسایل و مواد اولیه‌ای را که در مقابلشان قرار داشت، به‌درستی تشخیص ندهند یا در اجرای مراحل کار دچار عجله و اشتباه شوند.

وی افزود: در برخی مواقع، این فشار روانی بر کیفیت نهایی کار نیز تأثیر می‌گذاشت؛ به‌گونه‌ای که عجله در آماده‌سازی غذا یا رعایت‌نکردن زمان‌بندی مناسب، نتیجه مطلوب را تحت تأثیر قرار می‌داد.

بخشی با تأکید بر اینکه مهارت عملی در کنار آرامش و تمرکز معنا پیدا می‌کند، بیان کرد: در حوزه آشپزی، کیفیت و طعم مطلوب محصول تنها به دانستن دستور تهیه وابسته نیست؛ بلکه آرامش فرد و توانایی مدیریت شرایط نیز در نتیجه کار نقش دارد.

ضرورت فاصله‌گرفتن از کمال‌گرایی اضطراب‌آور در آموزش

مدیر و مؤسس آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای حنانه، بخشی از این مسئله را به شیوه تربیت و آموزش کودکان و نوجوانان مرتبط دانست و گفت: متأسفانه در بسیاری از موقعیت‌های آموزشی، فرزندان خود را با تأکید مداوم بر عجله‌کردن، حفظ‌کردن مطالب، اشتباه‌نکردن و بی‌نقص‌بودن تحت فشار قرار می‌دهیم.

وی ادامه داد: این نوع نگاه کمال‌گرایانه، چه در محیط مدرسه و چه در حوزه‌های هنری و مهارتی، می‌تواند به شکل‌گیری اضطراب در افراد منجر شود. در نتیجه، فرد به‌جای آنکه با آرامش از دانش و مهارت خود استفاده کند، در موقعیت‌های حساس دچار نگرانی و سردرگمی می‌شود.

به اعتقاد بخشی، نظام آموزشی باید به هنرجویان بیاموزد که یادگیری و کسب مهارت، فرایندی همراه با تمرین، تجربه و اصلاح اشتباهات است. او تأکید کرد که هدف آموزش نباید صرفاً تربیت افرادی باشد که در همه مراحل بدون خطا عمل می‌کنند، بلکه باید افرادی پرورش یابند که بتوانند آموخته‌های خود را با اعتمادبه‌نفس، تمرکز و آرامش به کار بگیرند.

فضای مجازی؛ فرصتی برای توسعه کسب‌وکارهای آموزشی

بخشی در پاسخ به پرسشی درباره نقش رسانه‌ها و فضای مجازی در توسعه آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای، تحولات شیوه اطلاع‌رسانی را بسیار اثرگذار دانست و اظهار کرد: در گذشته برای معرفی یک دوره آموزشی یا اطلاع‌رسانی درباره فعالیت‌های یک مجموعه، معمولاً به چاپ تراکت، توزیع برگه‌های تبلیغاتی و روش‌های سنتی نیاز بود. اما امروز گسترش فضای مجازی امکان ارتباط سریع و گسترده با مخاطبان را فراهم کرده است.

وی با اشاره به تجربه فعالیت خود در فضای مجازی توضیح داد: امروز می‌توان با انتشار یک محتوای آموزشی یا اطلاع‌رسانی در شبکه‌های اجتماعی، در مدت کوتاهی تعداد زیادی از مخاطبان را در جریان یک موضوع قرار داد. این سرعت و گستردگی ارتباط، فرصت ارزشمندی برای مجموعه‌های آموزشی و کسب‌وکارهای مختلف ایجاد کرده است.

این فعال حوزه آموزش با ارائه مثالی از تغییر شیوه معرفی محصولات در فضای مجازی بیان کرد: در گذشته خانواده‌ها ممکن بود پس از خرید یک وسیله مانند مبلمان، تا زمان برگزاری مهمانی یا حضور آشنایان در منزل منتظر بمانند تا دیگران آن را ببینند و درباره آن سؤال کنند. اما اکنون افراد می‌توانند از لحظه سفارش محصول تا زمان تحویل، تصاویر و تجربه خود را در شبکه‌های اجتماعی منتشر کنند.

به گفته وی، در چنین شرایطی، مخاطبان علاوه بر مشاهده محصول خریداری‌شده، می‌توانند به صفحه فروشنده مراجعه کنند، سایر مدل‌ها و رنگ‌بندی‌ها را ببینند، اطلاعات بیشتری درباره قیمت به دست آورند و در صورت تمایل، مستقیماً با عرضه‌کننده ارتباط بگیرند.

بخشی این تغییر را عاملی برای افزایش سرعت گردش اطلاعات و فعالیت‌های اقتصادی دانست و افزود: فضای مجازی باعث شده فاصله میان معرفی محصول و ارتباط مشتری با فروشنده کاهش پیدا کند. مخاطب می‌تواند در زمانی کوتاه اطلاعات موردنیاز خود را جست‌وجو کند و درباره خرید یا استفاده از یک خدمت تصمیم بگیرد.

همراهی با فناوری در کنار حفظ اصول مشتری‌مداری

وی با اشاره به اینکه فضای مجازی در کنار فرصت‌های خود می‌تواند آسیب‌هایی نیز داشته باشد، تأکید کرد: نگاه مثبت و استفاده درست از این فضا می‌تواند به گسترش کسب‌وکارها کمک کند. البته حضور در فضای مجازی به‌تنهایی برای موفقیت کافی نیست و فعالان اقتصادی باید اصولی مانند مشتری‌مداری، اخلاق حرفه‌ای و احترام به مخاطب را همچنان حفظ کنند.

بخشی معتقد است کسب‌وکارهایی که تنها به سابقه و شناخته‌شدن خود در بازار سنتی تکیه می‌کنند و از ابزارهای جدید ارتباطی استفاده نمی‌کنند، ممکن است به‌تدریج بخشی از فرصت‌های خود را از دست بدهند.

وی خاطرنشان کرد: داشتن وب‌سایت معتبر، حضور مؤثر در شبکه‌های اجتماعی و استفاده از ابزارهای جدید اطلاع‌رسانی، دیگر موضوعاتی حاشیه‌ای نیستند و می‌توانند در معرفی خدمات، جذب مخاطب و توسعه بازار نقش داشته باشند.

تغییر مسیر جذب هنرجو؛ از مراجعه حضوری تا جست‌وجوی آنلاین

مدیر و مؤسس آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای حنانه با اشاره به تغییر رفتار متقاضیان آموزش گفت: امروز بسیاری از افراد پیش از مراجعه حضوری، نام مجموعه موردنظر خود را در اینترنت جست‌وجو می‌کنند و از طریق وب‌سایت یا شبکه‌های اجتماعی با خدمات و دوره‌های آموزشی آشنا می‌شوند.

وی افزود: در بررسی‌هایی که از هنرجویان درباره نحوه آشنایی آن‌ها با مجموعه انجام شده، پاسخ‌های متفاوتی دریافت کرده است. گروهی از طریق شبکه‌های اجتماعی، برخی از طریق وب‌سایت و تعدادی نیز از طریق برنامه‌های تلویزیونی با فعالیت‌های آموزشی آشنا شده‌اند.

بخشی که به گفته خود، ۱۷ سال به‌صورت مستمر به‌عنوان مدرس با صداوسیما همکاری داشته است، نقش رسانه ملی را نیز در معرفی فعالیت‌های آموزشی و ایجاد ارتباط با مخاطبان مؤثر دانست.

وی در ادامه به تجربه جالب دیگری اشاره کرد و گفت: برخی از متقاضیان جدید اعلام کرده‌اند که از طریق پرس‌وجو از ابزارهای هوش مصنوعی، از جمله ChatGPT، با مجموعه و فعالیت‌های آموزشی آن آشنا شده‌اند.

این موضوع از نگاه وی نشان می‌دهد که شیوه جست‌وجو و انتخاب خدمات آموزشی در حال تغییر است و مجموعه‌ها باید علاوه بر روش‌های سنتی، حضور خود را در بسترهای دیجیتال و ابزارهای نوین اطلاع‌رسانی تقویت کنند.

جمع‌بندی؛ آموزش مهارت باید به فرصت واقعی اشتغال منتهی شود

دیدگاه‌های مریم بخشی نشان می‌دهد که توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای تنها با افزایش تعداد دوره‌ها و گسترش مراکز آموزشی محقق نمی‌شود. برای دستیابی به اشتغال پایدار، لازم است موانع اداری پیش روی هنرجویان کاهش یابد، مسیر دریافت مجوز کسب‌وکارهای کوچک تسهیل شود و آموزش‌ها به نیازهای واقعی بازار کار پیوند بخورند.

در کنار این مسائل، توجه به آرامش روانی هنرجویان، فاصله‌گرفتن از کمال‌گرایی اضطراب‌آور و تقویت اعتمادبه‌نفس در محیط‌های آموزشی نیز اهمیت دارد. همچنین بهره‌گیری از رسانه‌ها، شبکه‌های اجتماعی و ابزارهای نوین فناوری می‌تواند فرصت‌های تازه‌ای برای معرفی آموزش‌ها و توسعه کسب‌وکارهای مهارت‌محور ایجاد کند.

بر این اساس، آموزش موفق زمانی شکل می‌گیرد که هنرجو نه‌تنها مهارتی را بیاموزد، بلکه بتواند با آرامش، اعتمادبه‌نفس و برخورداری از مسیرهای اجرایی مناسب، آن مهارت را به فعالیت اقتصادی و فرصتی پایدار برای اشتغال تبدیل کند.